

پیدایش معماری پایدار ایرانی متأثر از فرهنگ ارزشمند سنتی

محمدعلی کاظم زاده رائف

هیأت علمی موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان

kazemzadeh@acecr.ac.ir

صبا میردریکوندی

دانشجوی دکتری معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

Sb.mir66@yahoo.com

چکیده

معماری ایران در ادوار مختلف تاریخی بر اساس فرهنگ های سنتی دیرینه شکل گرفته و تداوم یافته اند. بهره گیری از عناصر کالبدی باثبات، هماهنگی با عوامل طبیعی و اقلیمی، عنایت به فرهنگ جمع گرا، حرمت گرایی و رعایت تناسب، تعادل و نهایتاً انسجام در بطن این معماری، حضوری مستمر و پاینده داشته است.

تمامی مظاهر معماری، نتیجه فرهنگی بوده که در آن اصول سنتی در دوران مختلف جریان داشته است. اما به دلایل تاریخی از جمله پیدایش مدرنیته در ایران در دوره معاصر، پیوستگی فرهنگی فوق الذکر، مخدوش و تضعیف گردیده، بر پیکره معماری با اصالت ایرانی اسلامی شکاف هایی وارد آورده و برخی از ارزشهای مهم آن را در دوره ی اخیر مکتوم یا در موضع ضعف قرار داده است.

برای دستیابی به الگوی معماری با هویت پایدار ایرانی، لازم است که فرهنگ و سنت ارزشمند گذشته بازیابی، توسط تحلیل گران (در زمان پیدایش و حیاتش) بررسی و در عصر حاضر متناسب و به روز شود، تا قابلیت استفاده و کاربرد یابد. همچنین نتیجه حاصل این فرهنگ و نگرش در عصر خود براساس قابلیت آن دوره تجزیه و تحلیل شده و امکان تطبیق آن در زمان معاصر با توجه به تکنولوژی روز و علم اکولوژی، اقتصاد و پذیرش جامعه مورد مطالعه قرار گیرد. جهت نیل به چنین مقصودی می بایست اصول و مبانی فرهنگ با اصالت گذشته و مصادیق آن به شیوه های مختلف جهت عموم و متخصصین معرفی و تبیین گردد که می توان با استفاده از روشهای آموزشی نظیر برگزاری همایش، نمایشگاه، موزه، نشر کُتب و مجلات و آموزش آکادمیک در قالب دروس اصلی و تخصصی دانشگاهی و اطلاع رسانی عمومی از طریق رسانه های جمعی و شیوه های اجرایی مانند برگزاری مسابقات معماری، اجرای طرح های ملی و فراهم نمودن زمینه رقابت طراحان و مجریان و نهایتاً پیدایش نمونه های مناسب معماری با هویت و بدیع در جهت بازآفرینی مفاهیم و مضامین فرهنگی، در این زمینه گام برداشت و جامعه را در راستای شناخت، بازگشت به ارزش های سنتی، تفکر و تأمل و نهایتاً خلق آثار متناسب با فرهنگ مؤثر ارزشمند سنتی با توجه به امکانات و متغیرهای زمانه سوق داد.

کلمات کلیدی: معماری پایدار، ایران، فرهنگ، ارزش، سنت